

Η Ευρώπη ψηφίζει το δικαίωμα της εξαίρεσης από τα ΓΤΟ

Автор(и): Нора Иванова, Редактор Растителна Защита /PЗ/

Дата: 03.03.2015 Брой: 3/2015

Την Τρίτη, 13 Ιανουαρίου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε νέα νομοθεσία που επιτρέπει σε κάθε χώρα της ΕΕ να ελέγχει την εισαγωγή και χρήση γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών (GMO) στο έδαφός της. Η απαγόρευση ή η έγκριση αυτών των καλλιεργειών θα αποτελεί προσωπική προτεραιότητα για τα μέλη της Ένωσης, ενώ η γενική απόφαση σε ευρωπαϊκό επίπεδο υπέρ ή κατά των GMO παραμένει επίσης σε ισχύ. Οι νέοι κανόνες συζητούνται στην πληρεξούσια αίθουσα από το 2010, αλλά η συζήτηση ήταν δύσκολη δεδομένου του αμφιλεγόμενου θέματος και της έλλειψης συναίνεσης μεταξύ των εκπροσώπων των διαφορετικών ευρωπαϊκών χωρών.

Σύμφωνα με τη Frédérique Ries, την εισηγήτρια της νέας νομοθεσίας, η συμφωνία θα εμβαθύνει τη συζήτηση σχετικά με την αποδοχή ή την πλήρη απόρριψη των προϊόντων GMO εντός της

επικράτειας της ΕΕ. Από την άλλη πλευρά, παρέχει τη δυνατότητα περιορισμού της καλλιέργειας γενετικά τροποποιημένων φυτών σύμφωνα με τη νομοθεσία μιας συγκεκριμένης χώρας.

Οι νέοι κανόνες θα ρυθμίσουν μια απαγόρευση των GMO με βάση την περιβαλλοντική πολιτική που ακολουθεί ένα κράτος μέλος, τον χωροταξικό και οικιστικό σχεδιασμό, καθώς και την κοινωνικοοικονομική επίπτωση. Η Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφάλειας Τροφίμων (EFSA) θα παρακολουθεί περιοδικά τα δεδομένα που υποβάλλονται από τις διάφορες χώρες για να διασφαλίσει τη σωστή και αντικειμενική λήψη αποφάσεων.

Η συμφωνία για την εξαίρεση από τα GMO θα προβλέπει μια διαδικασία με την οποία οι μεγάλες εταιρείες μπορούν να δώσουν τη συγκατάθεσή τους για τον περιορισμό της πρόσβασής τους στην τοπική αγορά. Η έλλειψη αμοιβαίας συμφωνίας μεταξύ ενός κράτους και μιας παγκόσμιας εταιρείας δεν θα περιορίζει την μονομερή απόφαση να απαγορευθεί μια συγκεκριμένη καλλιέργεια στο έδαφος μιας δεδομένης χώρας.

Ο νέος κανονισμός για τις καλλιέργειες GMO αποτελεί μέρος του πακέτου συμφωνιών της Διατλαντικής Συνεργασίας για το Εμπόριο και τις Επενδύσεις (TTIP), η οποία προγραμματίζεται να τεθεί σε ισχύ το 2015. Και παρόλο που συγκεκριμένα έγγραφα σχετικά με αυτήν την αμφιλεγόμενη συνθήκη μεταξύ των ΗΠΑ και της Ευρώπης δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά στις αρχές Ιανουαρίου, δεν είναι ακόμη ξεκάθαρο πώς θα λειτουργεί η κοινή νομοθεσία σε κάθε τομέα, συμπεριλαμβανομένων των προτύπων ασφάλειας για τα γεωργικά προϊόντα και τα τρόφιμα. Μία από τις μεγάλες απειλές είναι ότι οι εταιρικές εταιρείες θα έχουν σημαντικά μεγαλύτερη δύναμη από πριν, μέσω της εισαγωγής ενός δικαστηρίου επίλυσης διαφορών «επενδυτή-κράτος». Έτσι, εάν ένα από τα μέλη της Ένωσης αποφασίσει να αρνηθεί την εισαγωγή καλλιεργειών GMO στο έδαφός της, η εταιρεία που απορρίπτεται μπορεί να μηνύσει το κράτος χωρίς η ΕΕ, ως ανώτατο θεσμικό όργανο, να μπορεί να παρέμβει. Σε αυτό το παιχνίδι νεύρων, δεν είναι ξεκάθαρο ποιος θα είναι ο νικητής;

Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να διασφαλίσουν ότι οι γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες δεν μολύνουν άλλα προϊόντα, με ιδιαίτερη προσοχή να δίνεται στην πρόληψη της μόλυνσης γειτονικών χωρών.

Επί του παρόντος, στην Ευρώπη, η μόνη εγκεκριμένη καλλιέργεια GMO είναι το καλαμπόκι **MON810** της Monsanto - ανθεκτικό σε επιβλαβή έντομα, αφού το 2013 η ποικιλία πατάτας **Amflora** της BASF απαγορεύθηκε επίσημα, αν και προηγουμένως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την είχε επιτρέψει στην ευρωπαϊκή αγορά.